

๒๒

วิธีทำตน
ให้คนอื่นรัก

ชนยอมกระทำความผิด

ผู้สมบูรณ์ด้วยศีลและทศสนะ

ผู้ตั้งอยู่ในธรรม ผู้พูดคำจริงเป็นปกติ

ผู้ทำงานอันเป็นหน้าที่ของตน ให้เป็นที่รัก

วิธีทำตนให้คนอื่นรัก

๒๔๐

การประพฤติปฏิบัติธรรม เป็นสิ่งสำคัญที่สุดสำหรับตัวเราเอง และมวลมนุษยชาติ หากผู้ใดรู้วิธีการปฏิบัติธรรมที่ถูกต้องสมบูรณ์ และมีความเพียรอย่างสม่ำเสมอ คุณธรรมที่ติดงอแงต่างๆ จะเพิ่มพูนขึ้นในใจ บุคคลนั้นจะเป็นผู้มีธรรมะเป็นอาภรณ์ เป็นที่รักของมนุษย์และเทวาทั้งหลาย อีกทั้งเป็นบุคคลผู้ทรงคุณค่า ธรรมะจะเป็นที่พึ่งของเราได้ตลอดเวลา แม้คนอื่นก็เคารพเลื่อมใส ดังนั้นธรรมะจึงเป็นอาภรณ์ประดับกายที่อมตะมั่นคงที่สุด ที่จะติดตัวเราไปทุกภพทุกชาติ ขอให้หมั่นประพฤติปฏิบัติธรรมกันให้ดี เราจะได้เป็นเจ้าของสมบัติอันล้ำค่านี้กันทุกคน

พระลัทธิลัทธิพุทธเจ้าตรัสไว้ใน คาถาธรรมบท ว่า

“ศีลทสฺสนสมฺปนฺนํ ธรรมญฺจํ สจฺจวาทีนํ
อตุตฺตโน กมฺมกุพฺพานํ ตํ ชโน กุรุเต ปิยํ

ชนย่อมกระทำให้บุคคลผู้สมบูรณ์ด้วยศีลและทสฺสนะ ผู้ตั้งอยู่ในธรรม ผู้พูดคำจริงเป็นปกติ ผู้ทำงานอันเป็นหน้าที่ของตน ให้เป็นที่รัก”

คนที่จะเป็นที่รัก หรือต้องการให้บุคคลอื่นรักและเคารพด้วยความจริงใจนั้น ต้องมีคุณธรรมอย่างน้อย ๕ ประการข้างต้น คือ ต้องมีศีล มีญาณทสฺสนะ ตั้งอยู่ในธรรม พูดคำสัตย์จริง

วิธีทำตนให้คนอื่นรัก

๒๔๑

เป็นปกติ และทำงานที่เป็นหน้าที่ของตน

คำว่า ศิล นั้น โดยความหมาย คือ ภาวะความเป็นปกติ ของมนุษย์ทุกคน ผู้มีศิลปะ คือ ผู้ที่ประพฤติสุจริตทางกายและวาจา อย่างน้อยต้องเป็นผู้มีศิลปะ ๕ เป็นปกติ ถ้าเป็นสามเณรก็มีศิลปะ ๑๐ เป็นพระภิกษุต้องรักษาศิลปะ ๒๒๗ ข้อ ให้บริสุทธิ์บริบูรณ์ไม่ให้ ต่างพร้อยแม้แต่หนึ่งเดียว และควรทำศิลปนั้นให้เจริญยิ่งขึ้นไป ให้เป็น “อริศิลป์” ซึ่งแปลว่า ศิลอันยิ่ง เป็นศิลปะที่เห็น ไม่ใช่ศิลปะ ที่ลึกลับแต่ว่ารู้จักเพียงอย่างเดียวเท่านั้น

เราจะเห็นดวงศิลปะได้ต้องหมั่นประพฤติปฏิบัติธรรม จนกระทั่งใจหยุดนิ่งถูกส่วนตรงศูนย์กลางกายฐานที่ ๗ ทำใจ ให้หยุดให้นิ่งอยู่ตรงนั้น เมื่อใจถูกส่วนจะเห็นดวงธัมมานุปัสสนา- สติปัญญาฐาน ไสยบริสุทธิ์เท่าฟองไข่แดงของไก่ หยุดต่อไปตรงกลาง ดวงธรรมนั้น จะเห็นดวงศิลปะผุดซ้อนขึ้นมา เป็นดวงไสยบริสุทธิ์ เป็นศิลปะเห็น คือ เห็นเป็นดวงเกิดขึ้นมา ถ้าศิลปนั้นบริสุทธิ์ก็เห็น ว่าบริสุทธิ์ ศิลไม่บริสุทธิ์ก็เห็นว่าไม่บริสุทธิ์ ไสยว่างหรือมัวหมอง เพียงไหนก็เห็นได้ด้วยใจของเราเอง

ถ้าเราประพฤติปฏิบัติได้จนถึงอริศิลป์ เห็นเป็นดวงใสแจ่ม อยู่ตลอดเวลา จะมีแต่ความสุขกายสุขใจ ไม่ต้องฝืนใจหรือ พยายามข่มใจ รักษาศิลปะอย่างมีความสุขไม่เคร่งเครียด มีหน้าตา

วิธีทำตนให้คนอื่นรัก

๒๔๒

ขึ้นบาน ผิดพรรณวรรณะผ่องใส ใครพบเห็นก็อยากเข้าใกล้
นี่เป็นคุณสมบัติประการแรก ที่ทำให้เป็นที่รักของมนุษย์และเทวา

คุณสมบัติประการที่ ๒ เป็นผู้สมบุรณ์ด้วยทสฺสณะ คือ
มีความเห็นถูกต้อง ตรงไปตามความเป็นจริงของธรรมทั้งหลาย
ทั้งปวง เบื้องต้นจะต้องมีสัมมาทิฐิ คือ เห็นว่า การบูชามีผลจริง
ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว โลกนี้มี โลกหน้ามี เช่นนี้เป็นต้น โดย
ความหมายเบื้องสูงในทางปฏิบัตินั้น หมายถึงสัมมาทิฐิใน
อริยมรรค อันหมายถึงปัญญารู้เห็นอริยสัจ ๔ ต้องหยุดใจให้สนิท
จนกระทั่งเข้าถึงพระธรรมกาย จึงจะรู้ชัดเห็นชัด รู้แจ้งด้วย
ญาณทสฺสณะ เห็นแจ้งด้วยธรรมจักรของธรรมกาย ทำได้เช่นนี้
จึงจะเรียกว่าเป็นผู้สมบุรณ์ด้วยทสฺสณะ เพราะเห็นได้รอบตัว
เห็นทั้งอดีตปัจจุบัน และอนาคตในเวลาเดียวกัน

คุณสมบัติประการที่ ๓ คือ ตั้งอยู่ในกุศลธรรมทั้งหลาย
อย่างน้อยมีกุศลกรรมบถ ๑๐ ประการ ในที่นี้ท่านหมายถึง
ตั้งอยู่ในโลกุตรธรรม ๙ คือ มรรค ๔ ผล ๔ นิพพาน ๑ โดยนำ
ใจของเรามาตั้งอยู่ในกลางธรรมกาย มาหยุดอยู่ในกลางนี้
ตลอดเวลาทั้งวันทั้งคืน ทั้งหลับทั้งตื่น ยืน เดิน นั่ง นอน เราจะ
มีความสุขอยู่ในธรรมตลอดเวลา หน้าตาผ่องใสน่าเข้าใกล้
น่าเลื่อมใสยิ่งนัก

วิธีทำตนให้คนอื่นรัก

๒๔๓

คุณสมบัติประการที่ ๔ คือ พูดคำจริงเป็นปกติ ไม่พูดให้คลาดเคลื่อนจากธรรม จากความเป็นจริง ความถูกต้องดีงาม คนพูดความจริงเป็นปกตินี้ จะเป็นที่รักที่นับถือ ที่เคารพและยำเกรงของทุกๆ คน จะอยู่เย็นเป็นสุข ไม่ต้องระแวงระวังว่าใครจะมาจับผิด ไม่ต้องเสียเวลาจำเรื่องที่โกหก จะมีแต่เรื่องดีๆ ในใจเสมอ

คุณสมบัติประการสุดท้าย คือ การทำหน้าที่ของตนให้สมบูรณ์ ด้วยการทำหน้าที่กัลยาณมิตรให้กับตนเองและชาวโลก เป็นผู้นำยอดนักสร้างบารมี นำพาสรรพสัตว์ทั้งหลายให้เข้าถึงสันติสุขภายใน และพ้นจากทุกข์ทั้งปวง ต้องทำเช่นนี้จึงจะได้ชื่อว่า ทำหน้าที่ของตนได้อย่างสมบูรณ์ที่สุด คนที่พร้อมด้วยคุณสมบัติ ๕ ประการนี้ ย่อมเป็นที่รักที่ชอบใจของทุกคน เช่นเดียวกับคุณสมบัติของพระมหากษัตริย์เถระ เรื่องมีอยู่ว่า

*วันหนึ่ง พระบรมศาสดาพร้อมด้วยภิกษุสงฆ์จำนวน ๕๐๐ รูป และพระอสีติมหาเถระ เสด็จไปบิณฑบาตในกรุงราชคฤห์ พระพุทธองค์ทอดพระเนตรเห็นเด็กประมาณ ๕๐๐ คน ถือขนมออกจากเมืองไปยังสวนแห่งหนึ่งเพื่อขายในงานมหรสพ

วิธีทำตนให้คนอื่นรัก

๒๔๔

เด็กๆ เห็นพระศาสดา จึงถวายบังคมแล้วเดินจากไป มิได้ถวาย
ขนมแด่พระพุทธองค์หรือภิกษุสงฆ์แต่อย่างใด พระบรมศาสดา
ตรัสกับพระภิกษุทั้งหลายว่า “ภิกษุทั้งหลาย พวกเธอต้องการ
ฉันขนมไหม” “ขนมที่ไหน พระเจ้าข้า” พวกภิกษุทูลถาม

พระบรมศาสดาตรัสว่า “เธอทั้งหลายไม่เห็นพวกเด็ก
ที่ถือกระเช้าขนมเดินผ่านไปหรือ” พวกภิกษุกราบทูลว่า “เห็น
พระเจ้าข้า แต่พวกเด็กเหล่านั้นคงไม่ถวายขนมให้ใครๆ หรอก
พระเจ้าข้า” พระศาสดาตรัสว่า “ภิกษุทั้งหลาย แม้เด็กเหล่านั้น
ไม่นิมนต์เราหรือพวกเธอให้รับขนมก็ตาม แต่ภิกษุผู้เป็นเจ้าของ
ขนม กำลังเดินตามพวกเธออยู่ด้านหลัง พวกเธอรอฉันขนม
ก่อนแล้วจึงไป”

ขณะที่พวกเด็กๆ ยืนหลีกทางให้พระภิกษุทั้ง ๕๐๐ รูป
เดินผ่านไปนั้น พวกเขาเห็นพระมหากัสสปเถระ กำลังเดินตาม
มาข้างหลัง เด็กเหล่านั้นเกิดความเคารพในตัวตนมาก ต่างรีบ
วางกระเช้าลง กราบพระเถระด้วยเบญจางคประดิษฐ์ แล้วกราบ
นิมนต์ท่านรับขนม พระเถระพูดว่า “พระศาสดาพาพระภิกษุสงฆ์
ประทับนั่งอยู่ที่ใต้โคนไม้ พวกเธอจงนำไปถวายพระศาสดา
แล้วแบ่งถวายแด่พระภิกษุสงฆ์เถอะ” พวกเด็กๆ ต่างรับคำท่าน
พากันเดินถือกระเช้าขนมไปพร้อมกับพระเถระ พวกเขาถวาย
ขนมแล้วยืนมองดูอยู่ ณ ที่สมควร เพื่ออุปัฏฐากรับใช้ หลังจาก

วิธีทำตนให้คนอื่นรัก

๒๔๕

พระภิกษุสงฆ์ฉันแล้ว จึงพากันกราบลาไปพร้อมๆ กัน

เมื่อเด็กเหล่านั้นจากไปไม่นาน ภิกษุทั้งหลายต่างโจษจันกันว่า “พวกเด็กเหล่านี้พากันถวายนมเพราะเห็นแก่หน้าพระมหากัสสปะ ไม่ต้องรับพระสัมมาสัมพุทธเจ้าหรือพระมหาเถระทั้งหลายเลย” พระบรมศาสดาตรัสชี้แจงว่า “ภิกษุทั้งหลาย มหากัสสปะผู้เป็นบุตรของเรา เป็นผู้สมบูรณ์ด้วยศีลด้วยญาณทัสสนะ ตั้งอยู่ในธรรม พูดคำจริงเป็นปกติ มีภาระงานอันเป็นหน้าที่ของตนสมบูรณ์แล้ว ย่อมเป็นที่รักของเหล่าเทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย ผู้มีบุญทั้งหลายย่อมทำการบูชาเธอด้วยปัจจัยสี่โดยเคารพ”

เราจะเห็นว่า ผู้มีคุณธรรมย่อมเป็นที่รักของมนุษย์และเทวดา ผู้มีศีลมีวัตรบริบูรณ์ย่อมเป็นที่สรรเสริญของบัณฑิตนักปราชญ์ทั้งหลาย ศีลเป็นเบื้องต้นของคุณธรรมทั้งปวง หากบุคคลใดตั้งใจไว้ที่ศูนย์กลางกาย ควบคู่ไปกับการทำหน้าที่ภาระกิจการงาน ชำระกายวาจาใจของตนให้สะอาดบริสุทธิ์แล้ว ตัวเราเองก็得意ตนเองไม่ได้ ผู้รู้ใคร่ครวญแล้วย่อมสรรเสริญไม่ว่าจะย่ำเท้าอย่างไรไป ณ แห่งหนตำบลใด ย่อมไม่เก้อเขินจะองอาจไม่หวั่นไหวไม่พริ่นพริ้งต่ออันตรายทั้งปวง สุขภาพร่างกายย่อมสมบูรณ์แข็งแรง ผิวพรรณวรรณะก็ผ่องใส เป็นที่รักที่เคารพยิ่งของเหล่ามนุษย์ และเทวดาทั้งหลาย

วิธีทำตนให้คนอื่นรัก

๒๔๖

เพราะฉะนั้น ขอให้ทุกท่านพึงตั้งใจรักษาศีล หมั่นชำระ
กายวาจาใจให้สะอาดบริสุทธิ์ ให้เป็นผู้ถึงพร้อมด้วยศีล ด้วย
ญาณทัสสนะ เป็นผู้มั่งใจตั้งมั่นอยู่ในธรรม เป็นคนพูดคำจริง
ทำหน้าที่ของตนให้สมบูรณ์ หมั่นเจริญสมาธิภาวนาทุกวัน
อานิสงส์นี้จะส่งผลให้เรามีสุขภาพพลานามัยที่สมบูรณ์แข็งแรง
สามารถสร้างบารมีได้เต็มอ้อมเต็มกำลั่ง จะมีผิพรรณวรรณะที่
ผ่องใส เป็นที่รักของมนุษย์และเทวาทั้งหลาย มีคุณธรรม
เพียบพร้อมบริบูรณ์ทั้งภายนอกและภายใน เราจะเป็นผู้มี
ความสุขอยู่ในธรรมตลอดเวลา มีความสุขทุกอิริยาบถกันทุกๆ คน

